

ВИХОВАННЯ ЛЮБОВІ ДО ПРАЦІ В УЧНІВ МОЛОДШИХ КЛАСІВ

Працювати, вибравши справу до вподоби – це природний стан людини. Виховання любові до праці, поваги до людей праці, готовність працювати у будь-якій сфері людської діяльності – це одна з найголовніших якостей, яку ми повинні виховувати у наших дітей. Працьовитість, як моральна якість, формується у процесі виховання, у процесі складному і багатогранному, вимагає від вихователів великого терпіння, знань вікової психології дитини. Особистість людини неповторна за своєю індивідуальністю. Звідси всі труднощі, але в цьому і ключ до їхнього розуміння. На основі численних спостережень можна зробити висновок, що центральним моментом, який визначає появу любові до праці-працьовитості як невід’ємної якості особистості, є успіх. Саме успіх наповнює серце дитини радістю, викликає прилив енергії, бажання знову взятися до справи. Ось чому педагоги повинні намагатися не просто прищепити трудові навички дітям, а й стежити, щоб вони бачили результат своєї праці, її користь.

Потреба в діяльності – особливість психічного розвитку кожної дитини. Пізнаючи навколишній світ, дитина намагається перетворювати його. Але вчені довели, що потяг до діяльності і працьовитість це не тотожне поняття і знак рівності між ними ставити не можна. Між цими поняттями існує дистанція. Завдання педагогів полягає в перетворенні природної схильності працювати дитину у їх найважливішу якість – працьовитість.

З повагою самообслуговування починається трудове виховання. Учні в школі ремонтують навчальне обладнання, прибирають на шкільних ділянках, підтримують порядок у класі. Роботу з самообслуговування діти продовжують і вдома. Побутові справи у нашому житті займають значне місце. Якщо батьки оберігають дітей від домашньої роботи, не привчають до виконання домашніх справ, вони (батьки) не готують дітей до майбутнього

самостійного життя. Діти в таких сім'ях виростають білоручками і їм важко доведеться жити в колективі і родині.

Побутова праця і самообслуговування допомагають виховати такі якості особистості як наполегливість, ініціатива, завзятість, старанність. Найпростіші навички індивідуального самообслуговування діти здобувають ще в дошкільному віці. Коли діти приходять в школу вони розвивають навички трудової діяльності під керівництвом вчителя (порядок в класі, бережливе відношення до підручників, зошитів). Дитину треба привчати до думки, що будь-яка праця, яка дає користь – благородна.

Навчальна праця – це на думку вчених-педагогів, особливий вид праці, мало чи не самий тяжкий для людини. Серед вимог до розумової праці дитини на перше місце треба ставити посильність. Непосильна праця може надломити незміцнілий організм, навіть дитині огиду до навчання. Молодший школяр потребує того, щоб кожне навчальне заняття по можливості закінчувалося для нього відчутним результатом.

Кожна трудова операція вимагає розумового напруження від дитини. Вироблення навичок трудової діяльності – одне з головних завдань трудового виховання. Навички становлять 80 % усіх дій, які виконує людина. Навички звільнюють нам розум від необхідності обмірковувати кожен рух. За допомогою вправлянь і перетворень у дитини розвиваються навички трудової діяльності. Навички закріплюють трудову звичку. Сукупність звичок разом з іншими психічними властивостями становлять характер. Виховуючи у дитини звичку до праці педагоги повинні враховувати, що мотиви трудової діяльності повинні бути високоморальні. Мета трудової діяльності має бути благородна і відповідати моральним принципам. Слід зауважити, що похвала і нагорода за хорошу працю є стимулом до виконання іншої роботи.

Успіх трудового виховання залежить від певних правил:

- безпосередня участь дитини у праці. Чим раніше дитина буде долучена до праці, тим успішніше буде проходити трудове виховання;
- у дитини від народження є нахил до діяльності взагалі. Щоб цей нахил розвинувся в потребу у праці. Потрібно дитину з дитинства залучати до повсякденної праці;
- праця дитини повинна виступати як необхідність, обов'язок. Треба створювати у школі і вдома таку систему життя дитини, такі умови, які б заставляли її працювати, привчали долати труднощі;
- особистий приклад вихователя як треба виконувати ту чи іншу роботу долає у дитини нерішучість, побоювання, що він не виконає роботу;
- праця повинна змінюватися відпочинком, тому що напружена праця викликає перевтому. Чергування різних видів діяльності є необхідною умовою зняття перевтоми.

Виховання працьовитості не повинно бути шанобливе і однотипне для всіх дітей. Врахування особливостей кожної дитини – це успіх результату виховання.

Праця у житті людини є джерелом матеріальної і духовної культури, умовою правильного фізичного, розумового і морального розвитку людини. Сформовані у школі трудові навички та вміння повинні привести у кінцевому результаті до свідомого вибору професії.

Список використаних джерел:

1. Вишневецький О. Сучасне українське виховання. – Львів, 1992.
2. Галузинський В.М. Індивідуальний підхід у вихованні школяра. – К., 1982.
3. Карненчук С.Т. Теорія і методика виховання. – К., 1997.

4. Сухомлинський В.О. Як виховати справжню людину // Вибр. тв.: В 5-ти т. – К., 1976. – Т.2.